



**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОЕЛЕКТРОТЕХНИКА
" ХРИСТО СМИРНЕНСКИ"- КНЕЖА**

гр.Кнежа ,обл.Плевен, ул. "М.Боев" № 5,тел/факс 09132/72-30/,e-mail:pgm_kn@mail.bg*

Утвърждавам:

Директор

/Николай Бачийски/



**П Р А В И Л Н И К
ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ПГМЕТ „ХРИСТО СМИРНЕНСКИ” – ГР. КНЕЖА
ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018 ГОДИНА**

**НАСТОЯЩИЯТ ПЛАН Е ПРИЕТ НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ
ПРОТОКОЛ № 25 ОТ 14.09.2017 ГОД.**

ГЛАВА I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се определят структурата, функциите и управлението на процесите в ПГМЕТ „Христо Смирненски” - Кнежа, правата и отговорностите на училищната общност в образователния и възпитателния процес, процесите на социализация, организация на учебната работа и други въпроси, свързани с професионалното образование, квалификацията и преквалификацията.

Чл. 2. (1) ПГМЕТ „Христо Смирненски” - Кнежа осъществява своята дейност в съответствие с Конституцията, законите на Република България и съответните нормативни актове, отнасящи се до образованието.

(2) Правилникът е разработен съгласно действащото законодателство и е съобразен с основните документи в системата на образованието - Законът за предучилищното и училищно образование и Стандартите за неговото приложение. Той е съвкупност от установени училищни задължения, свободи и забрани, които уреждат отношенията между всички членове на училищната общност.

Чл. 3. Исъл.чл. 5, ал. 1 от ЗПУО (1) Основните цели на училищното образование са:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
 2. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
 3. придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;
 4. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
 5. откриване на заложите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията му;
 6. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
 7. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
 8. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
 9. формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;
 10. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
 11. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;
 12. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.
- (2) В системата на училищното образование не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини/.
- (3) Лицата, съзнателно подпомогнали извършването на актове на дискриминация, носят отговорност по силата на Закона за защита срещу дискриминацията.

Чл. 4. Всеки участник в образователния процес, служител или работник е длъжен да спазва Етичен кодекс в ПГМЕТ-Кнежа, който определя етичните правила за поведение и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на учебното заведение

Чл. 5. (1) Исъл.чл. 7, ал. 1 от ЗПУО Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот.

(2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Чл.6. Исгл. чл. 9, ал.1 от ЗПУО (1) Задължителното училищно образование в ПГМЕТ „Христо Смирненски” – Кнежа е безплатно за учениците.

(2) Училищното образование е безплатно и след задължителната училищна възраст за:

1. българските граждани;
2. гражданите на друга държава членка;
3. гражданите на трети държави:
 - а) с разрешено постоянно пребиваване в страната;
 - б) получили право на дългосрочно или продължително пребиваване в страната, както и за членовете на техните семейства;
 - в) приети по актове на Министерския съвет;
 - г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;
 - д) за които това е предвидено в специален закон;
 - е) търсещи или получили международна закрила в страната.
- (3) На непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение при условията и по реда за българските граждани.
- (4) Правото на безплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигурявано със средства от държавния бюджет, и се ползва безплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите на учениците.
- (5) Извън случаите по ал. 2 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се обучават срещу заплащане на такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 7. (1) Гимназията е юридическо лице и като такова **има право** на:

1. Собствен кръгъл печат и печат с държавен герб.
2. Шифър по БУЛСТАТ.
3. Банкова сметка.
- (2) (чл. 34 от ЗПУО) Печатът с изображение на държавния герб се полага върху следните документи:
 1. Свидетелство за основно образование с номенклатурен номер 3-30.8;
 2. Диплома за средно образование с номенклатурен номер 3-34;
 3. Удостоверение за завършен гимназиален етап с номенклатурен номер 3-22
 4. Удостоверение за валидиране на компетентности по учебен предмет, невключен в дипломата за средно образование с номенклатурен номер 3-102.
- (3) Печат с изображение на държавния герб се полага и върху приложенията и дубликатите на документите по ал. 2.
- (4) Като юридическо лице гимназията има право:
 1. Да стопанисва публичната общинска собственост и да се разпорежда с нея.
 2. Да извършва педагогически услуги, ако те не са във вреда на образователния процес и са съобразени със санитарно-хигиенните изисквания.
 3. Да извършва подбор на собствените си кадри.
 4. Да се разпорежда самостоятелно с бюджетните си средства.
 5. Да избира начина на приемане на ученици в съответствие със ЗПУО и Наредба за организация на дейностите в училищното образование.
 6. Да определя вътрешната си структура
 7. Да издава държавни документи за завършен клас, образователна степен и професионална квалификация в съответствие със ЗПУО и Наредба №8/11.08.2016 г
- (5) Като юридическо лице ПГМЕТ носи отговорност за:
 1. Изпълнението на държавните образователни стандарти.
 2. Поетите задължения при приемането на учениците.
 3. Създаване на условия за обезопасяване на живота и укрепване здравето на учениците по време на обучението.
 4. Законосъобразното изразходване на бюджетните си средства и опазването на материалната база.
 5. Извършването на дейности и прояви, които противоречат на законите в страната,

ограничават правата и свободите на личността.

(6) Като юридическо лице гимназията се представлява от директор, чиито права и задължения се уреждат с този правилник

ГЛАВА II **ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 8. Исъл. чл. 11, ал.1 от ЗПУО (1) Училищното образование в ПГМЕТ-Кнежа е светско.

(2) В гимназията не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини.

Чл.9. Исъл. чл. 13, ал.1 от ЗПУО Официалният език в училищното образование е българският.

Чл.10. Исъл. чл. 19 от ЗПУО Учителите са длъжни да преподават на български език и да подпомагат учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на Чужд език.

Чл.11. Исъл. чл. 38, ал.1 от ЗПУО (1) Според етапа или степента на образование училището ни е гимназия (VIII - XII клас включително);

(2) Според съдържанието на подготовката гимназията е професионална гимназия.

Чл.12. Исъл. чл. 73, ал.2 от ЗПУО Според степента образованието в ПГМЕТ-Кнежа е средно.

Чл.13. Исъл. чл.8, ал.2 от ЗПУО Училищното образование е задължително до навършване на 16- годишна възраст.

ГЛАВА III **ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ**

Раздел I **ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ**

Чл.14. Исъл. чл.98 от ЗПУО (1) Училищното образование се организира в последователни класове.

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Чл.15. Исъл. чл.99 от ЗПУО (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна или в дуална система на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.

(4) Когато в един и същ клас са записани ученици с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в паралелки въз основа на етническата им принадлежност.

Раздел II **УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ**

Чл.16. Исъл. чл.101 от ЗПУО (1) Училищното образование се организира в учебни години.

(2) Учебната година включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

(3) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември.

(4) Броят на учебните седмици в една учебна година и разпределението им по класове се определят с държавния образователен стандарт за учебния план, както следва:

1. тридесет и шест учебни седмици - в VIII и IX клас включително, а паралелките за

професионална подготовка в X и в XI клас - и две учебни седмици допълнително за производствена практика;

2. тридесет и една учебни седмици - за XII клас, от които в паралелките за професионална подготовка две седмици са за производствена практика.

(5) Изключения по ал. 4 се допускат при обучение по индивидуални учебни планове - за ученици, които желаят да завършат в други срокове обучението си, като намаляването или увеличаването на броя на учебните седмици не бива да надвишава 50 % от съответния по ал.1;

(6) Учебните срокове и тяхната продължителност, продължителността на учебната седмица, продължителността на учебните часове, както и ваканциите се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл.17. Исъл. Чл.102 от ЗПУО Организацията на учебния ден се осъществява на една смяна.

Чл.18. Исъл. Чл.103 от ЗПУО (1) Учебният ден включва учебни часове и почивки между тях.

(2) Продължителността на учебните часове и почивките между тях се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

(3) Общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица не може да е по-малък от 22 и по-голям от 32 учебни часа.

(4) Изключения по ал. 3 се допускат за обучението чрез работа (дуална система на обучение), при което общият брой задължителни и избираеми учебни часове за една учебна седмица може да достигне до 40 учебни часа, в които се включва и времето за практика на определеното работно място, както и за обучението в иновативните училища.

(5) Конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове се определя с държавния образователен стандарт за учебния план.

Чл.19. Учебните и неучебните дни се определят със заповед в съответствие с разпоредбите на чл. 104 и чл.105 от ЗПУО.

Чл. 20. Исъл. Чл.10 от НОДУО (1) Продължителността на учебния час е:

- 45 мин. в дневна форма на обучение;
- 40 мин. по учебна и лабораторна практика;
- 60 мин. по производствена практика;

Почивките между учебните часове са с продължителност 10 мин. и една от 20 мин.

(2) Продължителността на учебния час по ал. 1, т. 1 се отнася и за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

Чл. 21 (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по чл. 20, ал. 1 може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(2) В случаите и по реда на ал. 1 директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието до края на учебния ден, за който се отнася намалението и създава организация за уведомяване на родителите на учениците и за осигуряване на транспорт на пътуващите ученици.

Чл. 22. Учебните занятия започват в 8.00 ч. при следното разписание:

- | | | | |
|----------------|------------------|------------------|------------------|
| 1) 8.00 - 8.45 | 3) 10.00 - 10.45 | 5) 11.50 - 12.35 | 7) 13.40 - 14.25 |
| 2) 8.55 - 9.40 | 4) 10.55 - 11.40 | 6) 12.45 - 13.30 | |

Чл. 23. (1) Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците.

(2) Учебните практики се организират съобразно седмичното разписание.

Раздел III **ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ**

Чл. 24. Исъл. Чл.106 от ЗПУО (1) Формите на обучение в гимназията са: дневна, задочна и самостоятелна.

(2) Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл. 25. Исъл. Чл.107 от ЗПУО (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и при спазване изискванията на този закон.

(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
2. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
3. лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
4. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 от ЗПУО;

(3) Препоръката по ал. 2 се изготвя след оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.

Чл. 26. Исъл. Чл.108 от ЗПУО (1) Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи.

(2) Обучението в индивидуалната форма се организира за отделен ученик.

(3) Обучението в самостоятелна форма се организира за отделен ученик.

(4) Обучението чрез работа (дуалната система на обучение) се организира:

1. в паралелки и/или групи - при обучението в училището;
2. за отделен ученик или в групи - при практическото обучение в реална работна среда.

Чл. 27. (1) Дневната форма на обучение е присъствена, която се провежда на една смяна между 8.00 и 14.25 часа в учебните дни.

(2) В дневната форма на обучение се включват и спортните дейности и часа на класа.

(3) За присъствието/участието на непълнолетен ученик, обучаван в дневна форма, в извънкласни дейности, организирани от ПГМЕТ, във времето извън посоченото в ал.1, се попълва Декларация за информирано съгласие от родителя/настойника на ученика.

Чл.28. Исъл. Чл.110 от ЗПУО (1) В задочната форма на обучение могат да се обучават само лица навършили 16 години.

(2) Задочната форма на обучение включва само учебните часове, самостоятелна подготовка и полагане на изпити за определяне на годишна оценка по учебните предмети по училищният учебен план.

(3) Обучението в задочна форма се провежда по училищен учебен план разработен въз основа на рамков учебен план за задочна форма .

Чл.29. Исъл. Чл.112 от ЗПУО (1) В самостоятелна форма на обучение могат да се обучават :

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл.12, ал.2 от ЗПУО;

3. ученици с изявени дарби;

4. лица навършили 16 години

(2) Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл.49, ал.2, т.1 от ЗПУО.

(3) Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищният учебен план.

(4) При самостоятелната форма се прилага училищен учебен план за дневна форма.

(5) Учениците по ал.1, т.2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение по чл.106 от ЗПУО, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

Раздел IV

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЦЕНЯВАНЕТО В ПРОЦЕСА НА УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ

Чл. 30. Исъл. Чл.117 от ЗПУО (1) Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация.

(2) Основните цели на оценяването са:

1. диагностика на индивидуалните постижения и на напредъка на ученика и определяне на потребностите му от учене и на областите, в които има нужда от подкрепа;
2. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

(3) Оценяване се извършва:

1. в процеса на обучение;
2. в края на клас или на етап от степен на образование;
3. при завършване на степен на образование.

Чл.31. Исъл. Чл.118 от ЗПУО (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки и брой точки, въз основа на които се формират срочни или годишни оценки.

(3) Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка и/или с държавния образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия и/или с учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.

(4) Не се поставят оценки по учебните предмети или дейности, предвидени за изучаване във часове по СИП от училищния учебен план и часовете по чл. 92 ал.1 от ЗПУО.

(5) Изпитите са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката;
4. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
5. държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование;
6. изпити за придобиване на професионална квалификация при завършване на професионално образование или на професионално обучение.

Чл. 32. Исъл. Чл.119 от ЗПУО (1) В зависимост от оценяващия оценяването може да е:

1. вътрешно - когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. външно - когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(2) В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:

1. национално - обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално - обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно - обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище;
4. групово - обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
5. индивидуално - за отделен ученик.

(3) Форматът на националното външно оценяване, учебните предмети, по които то се извършва, както и условията и редът за организацията и провеждането му се определят с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 33. Исъл. Чл.120 от ЗПУО (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател.

(2) Оценките, които може да се поставят, са "отличен (6)", "много добър (5)", "добър (4)", "среден (3)", "слаб (2)".

(3) Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

1. отличен - ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми. В знанията няма пропуски. Усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва успешно. Притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации. Действията му са целенасочени и водят до краен резултат;

2. много добър - ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми. В знанията има незначителни пропуски, които не са съществени. Усвоени са новите понятия и повечето от тях се използват правилно. Демонстрира придобитите компетентности при решаване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко - и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност. Действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;

3. добър - ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми. Демонстрира знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането на знанията и уменията си в непознати ситуации. Усвоени са преобладаващата част от новите понятия. Действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;

4. среден - ученикът постига само основните очаквани резултати от учебните програми. В знанията си той има сериозни пропуски. Усвоени са само някои от новите понятия. Притежава малка част от компетентностите в съответствие с учебната програма. Може да ги прилага с пропуски и грешки в задоволителна степен в твърде ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации. Действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;

5. слаб - ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложи като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.

(4) В случаите, когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя, както следва:

1. за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;

2. за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;

3. за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;

4. за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;

5. за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

(5) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал.2.

Чл. 34. (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(2) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.

(3) Текущото изпитване по ал. 2 има диагностична функция с цел установяване на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

(4) Две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване, се провежда текущо изпитване за установяване на изходното ниво на учениците.

(5) По производствена практика в XI клас не се провеждат текущи изпитвания.

Чл.35. Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е:

1. за учебен предмет, който по учебен план се изучава с четири и повече учебни часове седмично - пет оценки от устни, писмени и/или практически изпитвания;

2. за учебен предмет, който по учебен план се изучава с три учебни часа седмично - четири

оценки от устни, писмени и/или практически изпитвания;

3. за учебен предмет, който по учебен план се изучава с два учебни часа седмично - три оценки от устни, писмени и/или практически изпитвания;

4. за учебен предмет, който по учебен план се изучава с един учебен час седмично - две оценки от устни, писмени или практически изпитвания;

5. по учебния предмет "Физическо възпитание и спорт" и по учебна практика - три оценки от практически изпитвания.

Чл.36. (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по завършена част от учебното съдържание по учебния предмет.

(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

Чл. 37. (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

(2) Класна работа се провежда по:

1. български език и литература - за учениците VIII - XII клас;

2. математика - за учениците VIII - XII клас;

3. чужди езици - за учениците VIII - XI клас;

(3) Класната работа се провежда за един учебен час.

(4) Класната работа по български език и литература и по чужд език при обучение за придобиване на общообразователна подготовка се провежда в два слети часа.

Чл. 38. (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите и за подпис от родителя.

(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

(3) Контролните и класните работи се съхраняват от учителя до края на учебната година

Чл.39. (1) Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка може да се провежда не повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;

2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни работи;

3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

(2) Графикът по предходната алинея се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

(3) За графика по ал. 1 учителите по съответния учебен предмет информират учениците си, а класните ръководители - родителите

Чл. 40. (1) Срочната оценка се оформя от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет, изучаван през учебния срок и при вземане предвид на текущите оценки.

(2) Срочна оценка не се поставя без наличието на минималния брой текущи изпитвания. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка.

(3) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания по чл. 33. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва "освободен".

(4) Срочната оценка се оформя не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

(5) Срочна оценка за учебните предмети по професионална подготовка се формира само когато

обучението по тези предмети приключва в края на учебния срок.

Чл.41. (1) Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година и при вземане предвид на срочните оценки.

- (2) За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.
- (3) По производствена практика се формира само годишна оценка.
- (4) За резултатите от обучението по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.
- (5) Годишна оценка не се поставя без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 35 за втория учебен срок. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка.
- (6) За резултатите от обучението по производствена практика годишната оценка се поставя от учителя-ръководител.
- (7) Не се поставя годишна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен”.
- (8) Годишната оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през един учебен срок, е срочната оценка за учебния срок, през който учебният предмет е изучаван.

Чл.42. (1) Срочната и годишната оценка се формират в съответствие с определеното в учебната програма съотношение между текущите оценки от устните писмените и практическите изпитвания, в т.ч. и от класните и/или контролните работи, и участието на ученика в учебния процес (работа в час, изпълнение на домашни работи, изпълнение на практически задачи, работа по проекти).

(2) Срочните и годишните оценки се формират с точност до цяло число.

Чл.43. (1) Учителят лично вписва поставените от него оценки в съответната задължителна училищна документация.

(2) Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:

1. в деня на изпитването - за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;
2. до две седмица след провеждане на изпитването - за текущите оценки от писмените изпитвания;
3. в деня на оформянето им - за срочните и за годишните оценки.

Чл.44. (1) Окончателните оценки при завършване на основно образование са годишните оценки по учебните предмети, изучавани в VIII клас съгласно училищния учебен план.

(2) В случаите по чл. 40, ал. 7 при завършване на основно образование не се поставя окончателна оценка по учебния предмет "Физическо възпитание и спорт".

(3) Окончателните оценки при завършване на средно образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебните предмети, изучавани в периода IX - XII клас от задължителната подготовка, от задължителноизбираемата подготовка и от свободноизбираемата подготовка.

(4) Окончателните оценки при завършване на средно образование по учебните предмети, които се изучават само в един клас от периода IX - XII клас, са годишните оценки за съответния клас.

(5) Не се формира окончателна оценка по учебния предмет "Физическо възпитание и спорт" в случаите по чл. 40, ал.7, когато не е формирана годишна оценка за нито един от класовете на гимназиалния етап.

(6) В случаите по чл. 40, ал. 7, когато не е формирана годишна оценка за един или повече класове в периода IX - XII клас, окончателната оценка по учебния предмет "Физическо възпитание и спорт":

1. е годишната оценка по учебния предмет - когато предметът е изучаван само в един от класовете на периода;
2. се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от оформените годишни оценки по

учебния предмет.

Чл.45. Неуреденото в предходните членове на настоящия раздел относно компоненти на оценяването, видовете и формите на оценяване, както и организацията, условията и редът за извършването му се определят с разпоредбите на Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване, Наредба № 3 от 17.05. 2004 г. за организацията и провеждането на държавните зрелостни изпити и Наредба № 2 от 14.04.2003 г. за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави, съгласно § 2 ал.2 от Преходни и заключителни разпоредби на Наредбата за ОРОУ

Раздел V **ЗАВЪРШВАНЕ НА КЛАС**

Чл.46. Исъл. Чл.122 от ЗПУОI (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко "среден (3)" по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

Чл.47. Исъл. Чл.123 от ЗПУОI (1) Ученик, който има годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет при условия и по ред, определени с с разпоредбите на Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване, съгласно § 2 ал.2 от Преходни и заключителни разпоредби на Наредбата за ОРОУ

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

(3) Ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити в сесиите могат да се явят, на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора, но не по-късно от 10 октомври;

(4) Ученици, които се обучават в самостоятелна форма на обучение, при повтаряне на класа, се явяват на изпити само по учебни дисциплини, на които имат оценка Слаб(2) или не са се явили на поправителни изпити;

(5) Ученици, в последен клас на гимназията, които имат оценка Слаб (2) по учебни предмети и на редовни и на поправителни сесии или не са се явили на поправителни изпити, не повтарят класа. Те могат да се явят на поправителни изпити в януарска поправителна сесия и на сесията по ал. 2.

Чл.48. (1) Учениците имат право еднократно да се явят на не повече от три изпита за промяна на годишни и окончателна оценка по учебни предмети след приключване на учебните занятия за последния клас от съответната степен на образование;

(2) Изпитите по ал.1 се полагат при условие и по ред определен със заповед на директора върху учебното съдържание на съответния клас или при условие и по реда за провеждане на държавните зрелостни изпити;

(3) Получената оценка на изпит по ал.1 е окончателна. Когато получената оценка е Слаб (2), ученикът се явява на поправителен изпит по реда на ДОС за оценяване.

Чл.49. Ученик от XII клас, който има годишна оценка "слаб (2)" по един или по няколко учебни предмета и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване, съгласно § 2 ал.2 от Преходни и заключителни разпоредби на Наредбата за ОРОУ.

Чл.50. Ученик, който е в самостоятелна или задочна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети, по които има оценка "слаб (2)".

Чл.51. Завършено обучение на ученик в определен клас се удостоверява с ученическа книжка.

Чл.52. (1) Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците по ал. 1 по тяхно желание може да не полагат втория държавен зрелостен изпит по чл. 24, ал. 3 от отменения Закон за народната просвета, а вместо него в дипломата за средно образование в графата за положен втори държавен зрелостен изпит се вписва средноаритметичната оценка от оценките от държавните изпити за придобиване на професионална квалификация.

(3) Лице, което преди влизането в сила на ЗПУО е завършило успешно последния клас от училищното обучение, но не се е явило или не е положило успешно съответните изпити, предвидени за придобиване на средно образование или на средно професионално образование, след влизането му в сила придобива средно образование след успешно полагане на държавни зрелостни изпити и/или на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

(4) Броят и учебните предмети, по които се полагат държавните зрелостни изпити по ал. 3, се определят от юридическите актове, действали към момента на придобиване на правото за явяване на съответните изпити.

(5) Лице по ал. 3, което преди влизането в сила на ЗПУО е завършило успешно последния клас от училищното обучение, но не е положило успешно съответните изпити за професионална квалификация, предвидени за придобиване на средно образование, след влизането в сила на този закон придобива средно образование след успешно полагане на държавния изпит по чл. 134, ал. 3 от ЗПУО, а до провеждането на държавните зрелостни изпити по този закон - по чл. 24, ал. 3 от отменения Закон за народната просвета.

(6) Успешно положените преди влизането в сила на ЗПУО изпити, необходими за придобиване на средно образование или средно професионално образование, се признават независимо от вида на изпита и учебното съдържание, върху които те са положени, и лицето полага държавни зрелостни изпити, съответно държавни изпити за придобиване на квалификация по професия, по останалите учебни предмети, съответно за същата професия, върху учебното съдържание, предвидено за изучаване към момента на явяването като общообразователна подготовка, съответно професионална подготовка.

(7) Държавните зрелостни изпити се организират и провеждат при условията и по реда на допълнителните държавни зрелостни изпити, съответно по чл. 24, ал. 4 от отменения Закон за народната просвета - до провеждането на държавните зрелостни изпити по този закон, а държавните изпити за придобиване на квалификация по професия при условията и по реда на чл. 134, ал. 3.

Чл.53. Предходния член се прилага съответно и за лице, което преди влизането в сила на ЗПУО е започнало обучението си в последния гимназиален клас, но го завършва успешно след влизането в сила на закона.

Чл.54. (1) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои от държавните зрелостни изпити и/или държавните изпити за придобиване на професионална квалификация по свое желание получава удостоверение за завършен гимназиален етап на средно образование, което дава право на професионално обучение. Удостоверението за завършен гимназиален етап не дава право за продължаване на образованието.

(2) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно задължителните държавни зрелостни изпити, съответно държавния изпит за придобиване на професионална квалификация. В тези случаи в дипломата за средно образование се вписват само успешно положените допълнителни държавни зрелостни изпити.

(3) Зрелостниците по ал. 1 може да се явяват на държавни зрелостни изпити и на държавния изпит за придобиване на квалификация по професия без ограничение на възраст и на брой изпитни сесии при спазване на юридическите актове, действащи към момента на явяването.

(4) Зрелостниците по ал. 1 полагат само задължителния държавен зрелостен изпит или държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, който не са положили

успешно.

(5) Зрелостник, положил успешно само държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, получава свидетелство за професионална квалификация. При условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение може да получи и свидетелство за правоспособност.

Чл.55. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен.

Чл.56. Условията и редът за завършване на определен клас и определен етап от степента на образование и за преминаване в следващ клас или етап от степента на образование се определят най-късно до началото на съответната учебна година на съответния клас или етап.

ГЛАВА IV

УЧАСТНИЦИ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ВЪЗПИТАНИЕ И В УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ

Раздел I **УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ**

Чл.57. Исъл. Чл.211 от ЗПУО (1) Учителите, директорите, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

(2) Педагогически специалисти са и ръководителите на направление "Информационни и комуникационни технологии" и педагогическите съветници.

(3) Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции:

1. свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на учениците
2. по управлението на институциите по т. 1.

Чл.58. Исъл. Чл.212 от ЗПУО (1) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

(2) Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл.59. Исъл. Чл.213 от ЗПУО (1) Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност.

(2) Учителска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация "учител".

(3) Професионалната квалификация "учител" се придобива в системата на висшето образование:

1. едновременно с обучението за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен и съответната ѝ професионална квалификация и се удостоверява с дипломата за висше образование;
 2. след дипломирането - чрез обучение и полагане на държавен изпит и се удостоверява със свидетелство.
- (4) Държавните изисквания за придобиване на професионалната квалификация "учител" се определят с наредба на Министерския съвет.
- (5) Учителска длъжност по учебен предмет, за който няма съответно професионално

направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, може да се заема и от лица без висше образование и без професионална квалификация "учител", ако те са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

(6) Учителска длъжност по учебен предмет, както и от специализираната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация "учител".

(7) В случаите, когато учителска длъжност се заема от лица без професионална квалификация "учител", училището изготвя и реализира план за придобиване на педагогически компетентности от съответното лице.

Чл.60. Исъл.Чл.215 от ЗПУО (1) Не може да заема длъжност на педагогически специалист лице, което:

1. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията;
2. е лишено от право да упражнява професията;
3. страда от заболявания и отклонения, които застрашават живота и здравето на учениците, определени с наредба, издадена от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на образованието и науката.

(2) Разпоредбата на ал. 1, т. 1 не се прилага за лицата, осъдени по наказателни дела, посочени в чл. 1 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица.

(3) При възникване на обстоятелство по ал. 1 трудовото правоотношение с педагогическия специалист се прекратява при условията и по реда на Кодекса на труда.

Чл.61. Исъл. Чл.216 от ЗПУО Трудовите договори с педагогическите специалисти се сключват и прекратяват от директора на училището.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл.62. Исъл.Чл.219 от ЗПУО (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
3. да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. да повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

(3) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти, заместник-директорите без норма преподавателска работа и главният счетоводител имат право на представително облекло за всяка календарна година при условия и по ред, определени с наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите. Средствата за представителното облекло се осигуряват от бюджета на съответната институция.

Чл.63. Наредбата за СПРУДДС (1) Длъжността „учител“ включва следните функции:

1. планиране на образователния процес и/или на дейностите по самоподготовка, организиран отдих, физическа активност и занимания по интереси при отчитане на възрастовите, индивидуалните възможности на учениците, както и на възможностите за развитието им;
2. организиране и провеждане на образователния процес, на самоподготовката, организирания отдих, физическата активност и заниманията по интереси на учениците, използване на ефективни методи на обучение, на информационните и комуникационни технологии, създаване и поддържане на стимулираща и подкрепяща образователна среда и позитивна дисциплина, които насърчават развитието на учениците, на коректни взаимоотношения, конструктивно общуване и сътрудничество както между учител и учениците и между самите ученици, така и

между учител и родител;

3. оценяване напредъка на на учениците и на степента на усвояване на предвидените компетентности, насърчаване на постиженията или оказване на необходимата подкрепа и съдействие за пълноценното им интегриране в образователната и социалната среда, съобразно специфичните им потребности;

4. сътрудничество и участие в екипи за подкрепа на личностното развитие на учениците, съвместно с други педагогическите специалисти, взаимодействие с други институции и организации за осъществяване на подкрепа за личностно развитие на учениците;

5. контролиране, насърчаване и отчитане участието на учениците в образователния процес и своевременно информиране на класния ръководител за допуснати отсъствия и възникнало проблемно поведение с цел набелязване на мерки за преодоляване;

6. отговорност за живота и здравето на учениците както по време на образователния процес в педагогическа ситуация или в учебен час, така и по време на организирания допълнителни дейности или занимания по интереси;

7. участие в провеждането на национално външно оценяване, държавни зрелостни изпити и държавни изпити за придобиване на професионална квалификация - по теория и практика на професията като квестори, оценители, консултанти и други;

8. участие в оценяването и избор на подходящи учебни помагала, на учебник или на учебен комплект по преподавания учебен предмет, отчитайки спецификата на групата или класа.

Чл.64. Изредбата за СПРМДПС Длъжността "старши учител", освен чрез функциите по чл. 63 се осъществява и чрез функции, свързани с:

1. участие в:

- а) подготовката на изпитни материали: тестове, задачи, задания и критерии за оценяване на знанията и уменията на учениците по съответния учебен предмет;
- б) диагностика и оценка на резултатите на учениците, напредъка и необходимостта от допълнителна работа;
- в) провеждането на външно оценяване и държавни зрелостни изпити;
- г) провеждането на училищен кръг на олимпиади, конкурси, състезания и други извънкласни форми и дейности;

2. обобщаване и анализиране на резултатите, получени от оценяването на входното и изходното равнище и/или от външно оценяване по съответния учебен предмет на ниво клас;

Чл.65. Изредбата за СПРУДПС Длъжността "главен учител" се осъществява чрез функции, свързани с:

1. подпомагане разработването на стратегията за развитие на институцията, с актуализирането ѝ и с отчитането на изпълнението ѝ;

2. планиране на вътрешноинституционалната квалификация чрез участие в подготовката на план за квалификационната дейност като част от годишния план за дейността на институцията, организиране и координиране на методическата дейност;

3. организиране и координиране на обмяната на добри практики в училището, ориентирани към повишаване качеството на обучение и прилагането на интерактивни методи за работа с учениците;

4. участие в подготовката и провеждането на дейностите, свързани с:

- а) национално външното оценяване и държавните зрелостни изпити в училището;
- б) обобщаването на резултатите от националното външно оценяване и от държавните зрелостни изпити за училището;
- в) олимпиади, състезания, конкурси, пленери и други извънкласни форми и дейности, когато областен или национален кръг се провеждат в ПГМЕТ.

5. консултиране на лицата, заемащи длъжността "учител" и длъжността "старши учител" в училището, при оценяването на индивидуалните потребности и на напредъка на учениците;

6. подпомагане и консултиране на лицата, заемащи длъжността "учител" и длъжността "старши учител" по отношение на самооценяването в процеса на атестиране и диференцирано заплащане.

Чл.66. Изредбата за СПРМДПС Длъжностите „старши учител“ и „главен учител“ имат и функции, свързани с:

1. наставничество:

- а) за подпомагане на новоназначени учители и оказване на методическа подкрепа за

- ефективно включване в образователния процес, мотивиране за професионално усъвършенстване и кариерно развитие като наставник;
 - б) чрез ръководене на самостоятелното участие в образователния процес на „стажант-учители“ като „учител-наставник“;
 - в) за осъществяване на методическа и организационна подкрепа на учители при ниска оценка в резултат на атестирането;
2. консултиране и подпомагане на лицата, заемщи длъжност „учител“, с цел кариерното им развитие;
 3. разработването на училищните учебни планове, учебни програми, иновативни и авторски програмни системи в случаите, предвидени в държавните образователни стандарти;
 4. организиране и координиране на дейности по разработване на проекти и участие в изпълнението им.

Чл.67. Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
2. да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
3. да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им;
5. редовно да попълва в дневника на класа графите: фамилия и подпис на учителя, темата на урока и отсъствията на учениците за съответния ден и час.
6. да се запознават с кореспонденцията предоставена им от ръководството, отговорниците на випуски и/или отговорниците на методични обединения и своевременно (в рамките на указания срок) да отговарят за изпълнението или неизпълнението на дейностите, изискуеми в нея, писмено или чрез средствата използвани за предоставянето ѝ.
7. да влизат и напускат територията на училището без ограничения след регистриране с електронния чип за достъп.

Чл.68. Исъл. Чл.220 от ЗПУО (1) Освен в случаите, определени в ЗПУО, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 - 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 - 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване на нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.69. Исъл. Чл.221 от ЗПУО (1) Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие.

(2) Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на учениците.

(4) Директорите на училища са длъжни да осигуряват необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл.70. Исъл. Чл.222 от ЗПУО (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени при условията и по реда на глава XI раздел III от ЗПУО.

(2) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с Наредбата за СПРУДДПС.

(3) Повишаването на квалификацията, извършена от организации извън ал. 1, се признава чрез квалификационни кредити от началника на съответното регионално управление на образованието след заявление на педагогическия специалист при условия и по ред, определени с Наредбата за СПРУДДПС.

Чл.71. Исъл. Чл.223 от ЗПУО (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от училището, както и по международни и национални програми. Вътрешно-институционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити.

(2) Училището е длъжно да осигурява условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

Чл.72. Исъл. Чл.224 от ЗПУО (1) Повишаването на квалификацията се осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика.

(2) Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

Чл.73. Исъл. Чл.225 от ЗПУО Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени.

Чл.74. Исъл. Чл.226 от ЗПУО (1) Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с учениците.

(2) Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

(3) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с Наредбата за СПРУДДПС.

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 75. Исъл. Чл.227 от ЗПУО (1) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.

(2) Учителските длъжности са:

1. учител;
2. старши учител;
3. главен учител.

(3) Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение.

(4) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

(5) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

Чл. 76. Исъл. Чл.228 от ЗПУО (1) Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на училището, а за директорите - и на управленската им компетентност.

(2) Атестирането на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет, като в нейния състав задължително се включват:

1. представители на работодателя, на финансиращия орган в случаите, когато той е различен от работодателя, на педагогическия съвет, на регионалното управление на образованието, както и родител от обществения съвет - при атестиране на директорите;
2. представители на работодателя, на регионалното управление на образованието и на педагогическия съвет - при атестиране на учителите и другите педагогически специалисти.

(3) В състава на комисията може да се включват и други членове, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Редът за назначаване на комисията по ал. 2, скалата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(5) Оценката от атестирането освен за кариерното развитие може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестираните педагогически специалисти.

(6) При получена най-ниска оценка от атестирането работодателят заедно с атестационната комисия:

1. правят анализ на причините, довели до ниската оценка;
2. изработват план за методическо и организационно подпомагане на получилия ниска оценка учител, директор или друг педагогически специалист;
3. определят наставник или наставници, които да осъществят методическа и организационна подкрепа;
4. представят в регионалното управление на образованието в едномесечен срок от провеждането на атестирането документите по т. 1, 2 и 3 за осигуряване на методическа подкрепа.

- (7) В случаите по ал. 6 повторно атестиране на лицето се извършва една година след предприемане на мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.
- (8) Ако при атестирането по ал. 7 отново е получена най-ниска оценка, лицето се освобождава от длъжност при условията на чл. 328, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.
- (9) При получена оценка от атестирането с една степен по-висока от най-ниската се прилагат мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл.77. Исъл. Чл.246, ал.1 от ЗПУО Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в училищното образование.

Чл.78. Исъл. Чл.247, ал.1 от ЗПУО Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на работодателя си по критерии, отразени във Вътрешните правила за работна заплата.

КЛАСНИ РЪКОВОДИТЕЛИ

Чл.79. Класните ръководители се определят със заповед на директора в началото на учебната година.

Чл.80. (1) Класният ръководител е длъжен:

1. Да осигурява изпълнението на решенията на ПС и нарежданията на директора, които се отнасят до поверената му паралелка.
2. Да запознава учениците от поверената му паралелка с вътрешните нормативни актове - правилника за устройството и дейността на училището, инструктажи, заповедите на директора и др.
3. Да се осъществява обучение, възпитание и социализация, ориентирана към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
4. Да отчита индивидуалните потребности и различия на учениците в конкретната си работа с тях.
5. Да следи за редовното посещение на учебните часове на учениците от паралелката.
6. Да провежда най-малко 2 срещи с родителите на учебен срок, системно да отразява отсъствията и да контролира редовното нанасяне на оценки в ученическите книжки.
7. Да оформя в едноседмичен срок в дневника отсъствията на учениците си, като срока започва да тече от деня на завръщането на ученика в училище. **Единствено класният ръководител има право да извинява отсъствията на учениците в дневника на класа.**
8. Да води училищната документация на паралелката, съгласно изискванията в Наредбата за ИД и в края на учебната година да я предаде на директора без пропуски.
 - 9.1. Ученическата лична карта - оформена със снимка, адрес, учебна година,
 - 9.2. Ученическа книжка - оформена със снимка, адрес, име и подпис на родител/настойник; учебни предмети/модули и учители; седмично разписание; резултати от обучението; отзиви и информация относно ученика; права и задължения на ученика.
 - 9.3. Да води дневника на паралелката съгласно изискванията на Наредбата за ИД като отразява в него: списъка на учителите по отделните предмети; седмичното разписание на учебните часове; срещи с родители; график на контролните и класните работи; резултати от обучението; наложени и отменени наказания, индивидуална работа, обща подкрепа за личностно развитие; изписва учебните предмети за седмицата;
 - 9.4. Оформя и води личните образователни дела на учениците като вписва резултатите от обучението на всеки ученик;
 - 9.5. Води и други документи, съгласно Наредбата за ИД, издадени на ученика;
 - 9.6. Отразява подкрепата за личностно развитие на учениците;

- 9.7. Други данни за ученика-наложени санкции (заповед, номер), награди, участие в Ученическото самоуправление, участие в проектни дейности и други;
- 9.8. Подготвя заедно с директора и други документи от Наредбата за информация и документите.
- 9.9. Съхранява всички медицински документи, копия от уведомителни писма и други оправдателни документи в папка, носи отговорност за това и при поискване ги представя за проверка.
- 9.10 На 1-во число от всеки месец подава при ЗАС декларация /по образец/ относно броя на учениците, отсъствията на всеки ученик по уважителни и неуважителни причини за посочения период, наложените санкции, номерата на учениците, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини за периода.
- 9.11 Ежемесечно докладва на директора за ученици застрашени от отпадане, причините и извършените до момента дейности. Изпраща уведомителните писма до родителите след регистрирането им в книгата за изходяща кореспонденция на училището.
- 9.12 След всеки 3 допуснати отсъствия на ученика от училище класният ръководител уведомява родителя/настойника, и обсъжда с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията. Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в дневника на класа и веднъж месечно се вписва в ученическата книжка.
- 9.13 При допуснати над 6 неизвинени отсъствия класният ръководител е длъжен да подаде информация до ръководството на училището, да изпрати на родителя писмо по специален образец и да организира среща с родителя.
- 9.14 При допуснати над 150 извинени отсъствия на ученик класният ръководител извинява отсъствията само, след като получи документ, заверен от Директора. Родителят на ученика може да бъде поканен на разговор след съгласуване между Директора и класния ръководител.
- 9.15 При допуснати над 150 отсъствия по уважителни причини от ученици-спортисти и участници в извънкласни и извънучилищни дейности класният ръководител извинява отсъствията само, след като получи документ лично от родителя/настойника/, съгласувано с Директора.
- 9.16 Планира, организира и провежда дейности с учениците и родителите им, целящи изграждане на ученически колектив.
- 9.17 Реализира постоянна връзка с родителите. Организира изпълнението на решенията на Педагогическия съвет, Училищното настоятелство, ученическия парламент и училищното ръководство.
- 9.18 На първата родителска среща в началото на учебната година запознава родителите с Правилника за дейността на училището, учебния план на класа .
- 9.19 Провежда начален и периодичен инструктаж (след всяка ваканция) и го регистрира според изискванията.
- 9.20 Организира застраховането на учениците.

Чл. 81. При възникнала конфликтна ситуация класният ръководител предприема мерки за разрешаване на конфликти:

А. Между ученици:

- Търси подходящи методи и средства за нейното затихване до минимум.
- При особено тежки ситуации писмено уведомява ръководството на училището.

Б. Между ученици и учител:

- Запознава училищното ръководство, като представя писмен доклад включващ имената на участниците във възникналия конфликт и обстоятелствата по него.

Чл. 82. Класният ръководител има **право**:

1. Да предлага за награди и наказания учениците от поверената му паралелка.
2. Да изисква информация от учителите и училищното ръководство по въпроси, отнасящи се до обучение, възпитание и социализация в паралелката.
3. Да поддържа постоянна връзка с родителите, като ги уведомява за развитието на ученика.

Чл. 83. Учител, който е и класен ръководител, има следните допълнителни задължения:

1. да диагностицира, анализира и оценява рисковите фактори върху учениците от паралелката и отделния ученик и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях, организира адекватни възпитателни дейности;

2. да консултира родителите за възможностите и формите за допълнителна работа с ученика с оглед максимално развитие на заложбите му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага в допълнителен час по график утвърден от директор;

3. Да предлага налагане на санкции:

3.1. На ученици, които не изпълняват задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците.

3.2. На ученик, който възпрепятства провеждането на учебния процес и учителят го е отстранил до края на учебния час.

3.3. На ученик, който се явява в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес и той е отстранен от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

4. При налагане на санкция:

4.1. Веднага след приключването на учебния час, в който ученика е отстранен уведомява родителите и се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение;

4.2. За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

4.3. Спазва изцяло процедурата по налагане на санкции, заложен в ЗПУО.

УЧИЛИЩЕН ПСИХОЛОГ

Чл.84. [Чл. 12 от Наредба за СПРУДДПС] (1) Длъжността „училищен психолог“ в училище включва функции, свързани с консултиране и подпомагане на учениците, учителите, родителите и училищното ръководство в осъществяване и поддържане на връзките между семейството, училището и обществото.

(2) Лицата, заемащи длъжност „педагогически съветник“, изпълняват функции, свързани с:

1. подготвяне на предложения и участие в разработването и прилагането на училищни политики в сферата на възпитанието, социализацията и закрилата на учениците;

2. консултиране на ученици, педагогически специалисти, родители и други заинтересувани страни за преодоляване на проблеми, които се отразяват на обучението, възпитанието и социализирането на учениците;

3. посредничество при решаване на конфликти между ученици и учители, директор или друг педагогически специалист с родител както личностни, така и на ниво общност;

4. подкрепа и консултиране на учениците по въпроси, свързани с обучението, възпитанието и социализацията им, както и с избора на занимания по интереси;

5. работа по превенция на зависимостите, симптоматиката на въздействие на различните видове психоактивни вещества върху учениците, рисково сексуално поведение, прояви на различни форми на агресия и насилие, участие в разработването и изпълнението на програми за противодействие и на мерки за въздействие;

6. участие в екипа за подкрепа за личностно развитие в ПГМЕТ, който извършва оценка на индивидуалните потребности на ученик за предоставяне на допълнителна подкрепа, подпомагат и координират дейността на екипа;

7. участие в дейности по мотивиране на ученици за преодоляване на проблемното им поведение и дейности по превенция на отпадането от училище и намаляване броя на преждевременно напусналите;

8. организиране на групи с учениците за подпомагане на личностно им развитие и адаптирането

им към изискванията на образователната среда;

9. осъществяване на кариерно ориентиране, като информиране и консултиране на учениците в техния избор на професия, обучение или образование;

10. осъществяване на връзката между родителите и гимназията за целите на координацията и комуникацията в работата по отделен случай на ученик;

11. работят с всички деца от училището, а при нужда и с родителите и учителите, за приемане на различията.

12. участие в планирането и провеждането на форми на вътрешноинституционалната квалификация, включително и споделяне на добри практики;

13. сътрудничество с компетентните органи за закрила на детето и участие в междуинституционални екипни срещи.

Раздел II **УЧЕНИЦИ**

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл.85. Исъл. Чл.171 от ЗПУОI (1) Учениците имат следните **права**:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
 2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
 3. да избират профила и професията;
 4. да избират между учебните предмети, предложени от училището за изучаване в ЗИП и СИП учебни часове;
 5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
 6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
 7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
 8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
 9. да участват в проектни дейности;
 10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за ЗИП и СИП учебни часове;
 11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
 12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
 13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди, предвидени в този правилник.
- (2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.
- (3) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл.86. Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

- (1) по медицински причини - при представяне на медицински документ (амбулаторен лист и медицинска бележка) и след писмено потвърждение от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето. Ученикът уведомява класния ръководител или друг учител за заболяването си (при положение, че заболяването е настъпило по време на учебни занятия).
- (2) поради наложително участие в друга дейност - при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и входирана декларация за информирано съгласие от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
- (3) до 3 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на писмена молба от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
- (4) до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на

решение на педагогическия съвет.

Чл.87. (1) Учениците, за които е противопоказно участието в часовете по спортни дейности и в часовете по физическо възпитание и спорт, имат право да бъдат освободени от тях.

(2) Видът на заболяването и заключението за освобождаване се удостоверява с медицинска експертиза за временна неработоспособност, експертиза за вид и степен на увреждане или експертиза за трайно намалената работоспособност.

(3) Въз основа на представените медицински документи директорът определя със заповед учениците, освободени по здравословни причини от учебните часове по спортни дейности и от часовете по учебния предмет физическо възпитание и спорт и срока за освобождаване.

(4) В заповедта по ал. 3 се посочва какво ще правят учениците във времето, определено за тези часове.

(5) Директорът, чрез класния ръководител, уведомява родителите на учениците писмено за обстоятелствата по ал. 4.

Чл.88. Исгл. Чл.172 от ЗПУО Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
6. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
7. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
8. да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка;
9. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
10. да спазват правилника за дейността на институцията;
11. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.
13. да се явяват за началото на учебните занятия не по - късно от **5 минути преди началото на часа.**
14. да влизат и напускат територията на училището без ограничения след регистриране с електронна карта за достъп. Електронната карта е поименна и не може да бъде предоставяна на друго лице. При нарушаване целостта на ел.карта или при загубата и ученикът информира класния ръководител. Издаването на нова ел.карта става след заплащане на стойността ѝ 5 пъти. До издаване на нова карта ученикът влиза в училище с лична карта и бележник.
15. Да пазят личните си вещи, да не ги оставят без надзор. За изгубени вещи училището не носи отговорност.
16. Да опазват училищната собственост. При повреждането ѝ да я възстановяват или заплащат в едномесечен срок. При установена щета, когато класът укрива извършителя/ите, родителите на целия клас поемат отговорността за възстановяването ѝ.
17. При отсъствие на преподавателя да изчакат 15 минути пред кабинета, и едва след разрешение от Директора или заместник- директора да напуснат училищната сграда до следващия учебен час.
18. Да спазват изискванията за униформено облекло в часовете по физическо възпитание съгласно инструкцията за провеждане на тези часове, утвърдена от Директора.
19. Да идва подготвен за часа с необходимите учебници, учебни помагала, тетрадки и други. При системно посещение на часовете без необходимите за съответния предмет работни тетрадки, учебни средства и помагала, се прилагат разпоредбите на правилника.
20. Използваните учебни тетрадки, средства и пособия, закупувани от учениците, трябва да

отговарят на възрастовите им особености, естетически потребности, етични обществени норми и да не съдържат агресивни послания.

21. По време на учебните часове учениците са длъжни максимално да концентрират вниманието си върху изучавания материал и да не допускат действия, които възпрепятстват нормалното им провеждане.
22. Своевременно да информира родителите си за обявените родителски срещи.
23. Учениците дежурят в класната стая. Дежурният ученик отговаря за почистването на работната дъска и съобщава отсъстващите за часа.
24. Ученици с хронични заболявания са длъжни в едномесечен срок да представят на медицинската сестра съответните документ. Освободените с лекарско предписание от занятията по ФВС са длъжни да присъстват в часа.
25. Да познава и спазва Правилата за безопасна експлоатация на материалната база, да пази чистотата на класните стаи, кабинетите, двора на училището.
26. При изискване от страна на преподавателя да оставят преди началото на учебния час на обособеното за тази цел място устройства от типа на : мобилни телефони, планшети, смартфони и др.

Чл.89. Исъл. Чл.173 от ЗПУО (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.90. Исъл. Чл.176 от ЗПУО (1) На учениците в системата училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

(3) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в училището работи педагогически психолог.

Чл.91. Исъл. Чл.177 от ЗПУО (1) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.

(2) Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват там, където е ученикът - в училищата и в центровете за подкрепа за личностно развитие. В случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от ЗПУО - в домашни или в болнични условия.

Чл.92. Исъл. Чл.178, ал.1 от ЗПУО Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. поощряване с морални и материални награди;
11. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;

Чл.93. Ина основание чл.92, т.101 За високи резултати в учението, проявена гражданска доблест и други подобни прояви учениците могат да бъдат награждавани с материални и морални награди.

Чл.94. Според характера на проявите наградите биват:

1. Устна похвала от учител, класен ръководител или директора пред класа, пред училищния колектив или родителите.
2. Писмена похвала от директора с обявяване пред класа или пред общото събрание на учениците и родителите.
3. Материални награди.
4. Медал на ПГМЕТ за изключителни заслуги към гимназията. Медалът има две степени:
-златен медал /Връчва се на ученици, завършили с пълен отличен успех (6.00) курса на обучение в гимназията и с постижения в извънкласни и извънучилищни форми на обучение на международно и /или национално ниво/;
-сребърен медал /Връчва се на ученици, завършили с отличен успех (над 5.50) курса на обучение в гимназията и с постижения в извънкласни и извънучилищни форми на обучение на областно и /или общинско ниво/;
5. Правителствени награди и награди на отделни обществени и държавни формации, имащи право да награждават гражданите на Република България.

Чл.95. Наградите по чл.94 т. 1, 2, 3 се дават по решение на Педагогическия съвет.

Чл.96. Исъл. Чл.179 от ЗПУО! Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл.97. Исъл. Чл.180 от ЗПУО! Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл.98. Исъл. Чл.181 от ЗПУО! Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.

Чл.99. Исъл. Чл.182 от ЗПУО! Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Чл.100. Исъл. Чл.183 от ЗПУО! Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

Чл.101. Исъл. Чл.185 от ЗПУО! ПГМЕТ „Христо Смирненски”-Кнежа е длъжна да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

Чл.102. Исъл. Чл.186 от ЗПУО! (1) Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от училището и включват:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището. Дейностите в полза на училището не трябва да са такива, които с оглед на естеството или интензивността си не са съобразени с възрастовите особености и здравословното състояние на учениците или унижават тяхното достойнство

(2) Условието и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1, т. 1 - 7 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование и настоящия правилник.

Чл.103. Исъл. Чл.187от ЗПУО (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с ученик по конкретен случай;

2. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

(2) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:

1. в риск;
2. с изявени дарби;
3. с хронични заболявания.

Чл.104. Исъл. Чл.188 от ЗПУО (1) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.

(2) Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа по чл. 105, ал. 1, т. 1.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

(4) В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва педагогическия съветник. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

(5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центрoвете за подкрепа за личностно развитие.

Чл.105. Исъл. Чл.189 от ЗПУО Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:

1. идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.106. Исъл. Чл.199 от ЗПУО (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. забележка;
2. предупреждение за преместване в друго училище;
3. преместване в друго училище;
4. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час.

(3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в

учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.

(5) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

Чл.107. Исъл. Чл.199 от ЗПУО (1) Санкциите "преместване в друго училище" и "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" се налагат за тежки или системни нарушения.

(2) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл.108. Исъл. Чл.201 от ЗПУО (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 106, ал. 1. Мерките по чл. 106, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 106, ал.1.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл.109. Исъл. Чл.202 от ЗПУО (1) Санкциите са срочни.

(2) Срокът на санкциите е до края на учебната година.

(3) Когато санкциите "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" и "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл.110. Исъл. Чл.203 от ЗПУО Санкцията по чл. 106, ал. 1, т. 1 се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а санкциите по чл. 106, ал. 1, т. 2-4 - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

Чл.111. (1) Санкциите по чл.108 ал. 1 може да се налагат и за допуснати отсъствия по неуважителни причини, като условията и редът за налагането им се определят с правилника за дейността на училището.

1. Забележка

1.1 Забележка от класния ръководител - при допуснати от 3 до 6 неизвинени отсъствия.

1.2 Забележка със Заповед на Директора и уведомително писмо и разговор с родителите - при допуснати над 6, но не повече от 10 неизвинени отсъствия.

2. Предупреждение за преместване в друго училище над 10, но не повече от 15 неизвинени отсъствия.

3. Преместване в друго училище до края на годината при допуснати над 15 неизвинени отсъствия.

4. Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение за учениците, навършили 16-годишна възраст по решение на ПС - при допуснати над 15 неизвинени отсъствия.

(2) Освен налагането на наказание по (1), ученикът може да бъде насочен към консултации и педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, допълнително обучение в извънучебно време, участие в извънкласни и извънучилищни дейности, професионално ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения и на отпадане от училище.

Чл.112. (1) Санкциите по чл. 106, ал. 1 се налагат и при арогантно поведение на ученика спрямо учители, съученици и училищния персонал, както и при неправомерно поведение, което създава пречки на учителя да изпълнява служебните си задължения. Когато ученикът пречи на учителя и/или на съучениците си по време на учебен час, учителят може да го отстрани до края на учебния час. Ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. Училището създава условия за възпитателна работа с учениците при

изпълнението на мярката. Всяко конкретно нарушение се отразява в дневника с бележка за поведението. Бележките се отразяват от съответния преподавател в дневника на обособеното за целта място /стр.123-127/ съгласно приложение № 1 от настоящия правилник.

(2) Санкцията “Забележка” със заповед на Директора се налага при допуснати 2 бележки за арогантно поведение, отразени в дневника.

(3) Наказанието “Предупреждение за преместване в друго училище” със заповед на Директора се налага при допуснати 6 бележки за арогантно поведение, отразени в дневника.

(4) Наказанието “Преместване в друго училище до края на година или “Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение”/за навършилите 16 год./ със заповед на Директора се налага при допуснати повече от 6 бележки за арогантно поведение, отразени в дневника.

Чл.113. Санкции за конкретни нарушения:

1. За употребата на цигари, наркотици или други упойващи вещества в сградата и двора на гимназията, на ученика се налага санкция “Предупреждение за преместване в друго училище”. При повторно аналогично нарушение, на ученика се налага санкция “Преместване в друго училище”.

2. При злоупотреба с алкохол, ученикът се отстранява от училище, за което класният ръководител уведомява родителя или семейния лекар. На ученика се налага санкция “Предупреждение за преместване в друго училище”. При повторно аналогично нарушение, на ученика се налага санкция “Преместване в друго училище”.

3. За присвояване на лично или обществено имущество, на ученика се налага санкция “Предупреждение за преместване в друго училище”. При повторно аналогично нарушение, на ученика се налага санкция “Преместване в друго училище”.

4. За нанесени и невъзстановени щети върху училищното имущество, на ученика се налага санкция “Предупреждение за преместване в друго училище”. Ученикът е длъжен да възстанови щетите в троен размер. При повторно аналогично нарушение, на ученика се налага санкция “Преместване в друго училище”. При неустановяване на конкретния извършител, щетите се възстановяват от целия клас.

5. При упражняване на физическо и психическо насилие върху учители, ученици или помощен персонал, на ученика се налага санкция “Предупреждение за преместване в друго училище”. При повторно аналогично нарушение, на ученика се налага санкция “Преместване в друго училище”.

6. Ако е констатирано, че даден ученик не е носил в училище учебните помагала, пособия или спортен екип (изисквани от учителите) 3 пъти, то на ученика се налага санкция “Забележка”. При 6 пъти санкцията е “Предупреждение за преместване в друго училище”, а при 9 пъти - на ученика се налага санкция “Преместване в друго училище”.

Чл.114. Ученик с наложена санкция по решение на ПС се лишава от стипендия.

Чл.115. (1) Видът и срокът на санкцията се определят като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта на нарушението, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

(2) Видът и срокът на мерките по чл. 106, ал. 4 и 5 се определят като се отчитат и възможностите на училището.

Чл.116. Мярката по чл. 106, ал. 3 се налага със заповед на директора, а по чл. 106, ал. 4 и 5 - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

Чл.117. (1) Директорът, чрез класния ръководител, задължително писмено уведомява родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, за откриването на процедура по налагане на санкция по чл. 106, ал. 1, а в случаите по чл. 106, ал. 1, т. 2-4 - и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от упълномощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

(3) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение.

Изслушването задължително се извършва в присъствието на педагогически съветник.

(4) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.118. Исъл. Чл.205 от ЗПУО (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по чл. 117.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция "преместване в друго училище" - и на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред пред органите по чл. 259, ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5 от ЗПУО.

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл.119. Исъл. Чл.206 от ЗПУО (1) Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция "преместване в друго училище", продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" или "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение", за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(4) При налагане на мярката по чл. 106, ал. 2 ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. При изпълнението на мярката училището създава условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.

Чл.120. Исъл. Чл.207 от ЗПУО (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика след заличаване на санкцията "преместване в друго училище" той може да продължи обучението си в училището, в което е преместен.

(3) Заличаването се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон на ученика.

Чл.121. Ученик, обучаван в дневна форма, чиито отсъствия (сумарно - извинени и неизвинени) за един учебен срок са повече от 20% от полагащия се хорариум по даден учебен предмет, приключва учебния срок чрез полагане на изпити (по преценка на учителя).

Раздел III **РОДИТЕЛИ**

Чл.122. Исъл. Чл.208 от ЗПУО (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

(2) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл.123. Исъл. Чл.209 от ЗПУО Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за

двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план .

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл.124. (съгл. чл.210 от ЗПУО)(1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика;

2. да запишат при условията на чл. 12 на ЗПУО ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;

3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;

4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

6. да участват в родителските срещи;

7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

8. при отсъствие на ученика по болест или по особено важни причини да уведоми веднага класния ръководител;

9. да уведомява своевременно класния ръководител при промяна на местоживееене, адрес и телефон.

(2) Материалните щети нанесени от учениците се възстановяват от техните родители. При невъзможност за финансово обезпечаване, щетата може да бъде възмездена чрез доброволен труд в полза на училището.

ГЛАВА V **ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТИ**

Чл. 125. (съгл. Чл.248 от ЗПУО)(1) Документите в системата на предучилищното и училищното образование се създават, обработват и съхраняват при спазване на Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

(2) Държавният образователен стандарт по ал. 1 урежда:

1. видовете документи в системата на предучилищното и училищното образование;

2. изискванията към формата и съдържанието на всеки от документите по т. 1;

3. условията и реда за водене на информационни регистри;

4. условията и реда за приемане, отчитане и унищожаване на документи с фабрична номерация;

5. документите, които се създават, обработват и съхраняват в електронен вид.

Чл. 126. (съгл. Чл.249 от ЗПУО) Документите, издавани или водени от ПГМЕТ, се попълват на български книжовен език.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ЗАВЪРШЕН КЛАС, ЗА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ И ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 127. Свидетелство за основно образование с номенклатурен номер 3-30.8. Такъв документ се издава на учениците (приети след седми клас в гимназията) след завършването им на осми клас. Свидетелството съдържа следните реквизити серия, номер; форма на обучение; общ успех;

резултати от обучението от осми клас по предмети, определени с училищен учебен план и нормативни документи на МОН.

Чл.128. Удостоверение за завършен клас с номенклатурен номер 3-103. Съдържа следните задължителни реквизити: форма на обучение; резултати от обучението

Чл.129. Диплома за средно образование с номенклатурен номер 3-34. Съдържа следните задължителни реквизити:

Данни, идентифициращи съдържателя на дипломата. Форми на обучение, срок на обучение, брой на учебните часове, оценките по учебните предмети и по държавни зрелостни и квалификационни изпити, номер и дата на протокола на държавната зрелостна комисия, подпис на директора, серия и номер на дипломата, регистрационен номер и дата.

Чл.130. Свидетелство за професионална квалификация 3-54, съдържащо следните задължителни реквизити: данни идентифициращи притежателя на свидетелството. Данни за обучението, специалност, квалификация, форма на обучение, оценка по учебни предмети и квалификационни изпити, подпис на директора, серия и номер на свидетелството, регистрационен номер.

Чл.131. Удостоверение за завършен гимназиален етап с номенклатурен номер 3-22, съдържащо следните задължителни реквизити: серия, номер; снимка; форма на обучение; резултати от обучението

Чл.132. Удостоверение за валидиране на компетентности по учебен предмет, невключен в дипломата за средно образование с номенклатурен номер 3-102, съдържащо следните задължителни реквизити: учебен предмет/модул; вид и резултат от изпита; данни за дипломата на ученика.

Чл.133. Удостоверение за професионално Обучение 3-37, съдържащо следните задължителни реквизити: професия; специалност; форма на обучение; резултати от обучението; съответно ниво от НКР и от ЕКР

ГЛАВА VI **РИТУАЛИ, СИМВОЛИ, ТЪРЖЕСТВА И НАГРАДИ**

Чл.134. Училището има:

1. Знамена
2. Лого
3. Ученическа униформа за ученици от VIII,IX,X,XI и XII класове, състояща се от: синя риза с емблемата на училището, тъмносини (черни) панталони или дънки с класическа кройка.
4. Ритуал по издигане знамето на Република България и знамето на гимназията, съпроводено със съответните химни. Ритуал за предаване на училищното знаме и на новите знаменосци;
5. Церемония по посрещане на новоприетите ученици.
6. Церемония по връчване на дипломите за завършено средно образование и свидетелства за професионална квалификация на завършващите ученици.
7. Тържества, посветени на училищни и национални празници, съгласно Годишния план на гимназията и решения на МОН.
8. Изпращане на абитуриентите - последен учебен ден за XII клас
9. [чл.184ал.5 и чл.247ал.2 от ЗПУО] Почетни награди:

-почетна грамота /Награждават се педагогически специалисти и ученици, отбори, учебно-тренировъчни формирования от ПГМЕТ за успехи и постижения в училищни, общински, градски, национални и международни състезания./

-почетен плакет /Награждават се педагогически специалисти и ученици, отбори, учебно-тренировъчни формирования от ПГМЕТ за успехи и постижения в училищни, общински, градски, национални и международни състезания./

-благодарствено писмо /Връчва се на спомоществуватели и партньори на гимназията (физически и **юридически** лица) за техния принос в развитието на ПГМЕТ.

ГЛАВА VII УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА УЧИЛИЩЕТО

ДИРЕКТОР

Чл.135. (съгл. Чл.257 от ЗПВО)(1) Орган за управление и контрол на ПГМЕТ е директорът.
(2) Директорът управлява и представлява гимназията.

Чл.136. (съгл. Чл.258, ал.1 от ЗПВО)(1) Директорът организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(2) Директорът, като орган на управление и контрол, изпълнява своите функции като:

1. организира, контролира и отговаря за дейностите, свързани с обучение, възпитание и социализация в институцията;
2. отговаря за спазването и прилагането на държавните образователни стандарти;
3. осигурява изпълнението на вътрешен контрол в съответствие на правомощията му, предоставени с нормативни актове.
3. утвърждава Списък-образец на институцията след съгласуване с началника на регионалното управление на образованието - за институциите, прилагащи системата на делегиран бюджет и за частните детски градини и училища или предлага за утвърждаване от началника на регионалното управление на образованието;
4. организира и ръководи процеса на самооценяване на училището чрез изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование с оглед внасянето на подобрения в работата на институцията;
5. определя училищния план-прием;
6. контролира дейности, свързани със задържането на децата и учениците от институцията, подлежащи на задължително обучение и с организирането и изпълнението на приема;
7. подписва документите за преместване на децата и учениците, за задължително предучилищно образование, за завършен клас, за степен на образование;
8. съхранява училищния печат и печата с държавния герб;
9. изготвя длъжностно разписание на персонала и утвърждава поименно разписание на длъжностите;
10. сключва, изменя и прекратява трудови договори с педагогическите специалисти и с непедагогическия персонал в институцията в съответствие с Кодекса на труда. Обявява свободните работни места в бюрото по труда и в РУО в тридневен срок от овакантяването им;
11. организира ефективното управление на персонала, като създава условия за повишаването на професионалната му квалификация и за кариерно развитие на педагогическите специалисти;
12. организира атестирането на педагогическите специалисти и при необходимост организира изработването на план за методическа и организационна подкрепа;
13. отговаря за законосъобразното, целесъобразно, икономично и прозрачно разпореждане с бюджетните средства, за което се отчита пред финансиращия орган, информира Педагогическия съвет, социалните партньори и обществения съвет;
14. контролира и отговаря за правилното попълване и съхраняване на документите;
15. съдейства на компетентните контролни органи при извършване на проверки и

- организира и контролира изпълнението на препоръките и предписанията им;
16. поощрява и награждава ученици, учители и други педагогически специалисти и непедагогическия персонал за постиженията и изявиите им;
17. осигурява изпълнението на вътрешен контрол в съответствие на правомощията му, предоставени с нормативни актове.
18. налага санкции на ученици, учители и други педагогически специалисти и непедагогическия персонал;
19. отговаря за осигуряването на здравословна, безопасна и благоприятна среда за обучение, възпитание и труд;
20. отговаря за опазването и обогатяването на материално-техническата база на институцията, като създава подходяща организация с цел ефективно изпълнение на задълженията;
21. осъществява взаимодействие с родители и представители на организации и общности;
22. координира взаимодействието със социалните партньори и заинтересовани страни;
23. представлява институцията пред органи, институции, организации и лица и сключва договори с юридически и физически лица по предмета на дейност в съответствие с предоставените му правомощия;
24. съдейства на компетентните органи за установяване на нарушения по чл. 347 от Закона за предучилищното и училищно образование

Чл.137. (съгл. Чл.259, ал.1 от ЗПУО)(1) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

(2) Административните актове на директора на училището могат да се оспорват по административен ред пред началника на регионалното управление по образованието.

(3) Административните актове на директора 2 могат да се обжалват по реда на Административно процесуалния кодекс.

Чл.138. Директорът **няма** право да:

- 1) Предприема действия, противоречащи на КТ, законите и съответните нормативни документи за образованието и решенията на педагогически съвет, ЗПУО и настоящия правилник.
- 2) Нарушава правата и унижава достойнството на членовете на колектива и учениците, чрез издаване на заповеди, нареждания и некоректно отношение към тях;
- 3) Опекунства, злоупотребява с намесата си в професионално- творческата дейност на учителите;
- 4) Използва недемократични методи и средства за ръководство и управление;
- 5) Допуска извършване на политическа дейност на територията на гимназията.

Чл.139. (съгл. Чл.261 от ЗПУО) (1) При отсъствие на директора на общинско училище за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност - от определен със заповед педагогически специалист от институцията. Заповедта се издава от директора, а при невъзможност - от съответния орган по чл. 217, ал. 1 - 4 от ЗПУО.

ЗАМЕСТНИК-ДИРЕКТОРИ

Чл.140. (съгл. Чл.260 от ЗПУО) При управлението и контрола на учебната, учебно-творческата, спортната и административно-стопанската дейност директорът се подпомага от заместник- директори.

ЗАМЕСТНИК-ДИРЕКТОРИ ПО УД и УПД

Чл.141. Основни функции и задължения на заместник-директорите по УД и УПД

1.Заместник директори по УД и ПД подпомагат директора при осъществяването на учебно-възпитателната дейност в гимназията и го заместват при необходимост;

1. Контролират изпълнението и приложението на държавните образователни стандарти като:
 - 1.1. Организируют изпълнението на учебните планове и програми и контролират тяхното спазване;
 - 1.2. Ръководят учебната дейност на учителите, контролират организацията на учебния процес;
2. Осигурява изпълнението на вътрешен контрол.
3. Организируют и контролират изработването на седмичното разписание.
4. Организируют и контролират учебно-възпитателната дейност чрез посещения в учебни часове на учители за наблюдаване организацията на учебния час, провеждането на контролните и класни работи, тестове, анкети, казуси и други форми за оценяване ефективността на дейността им.
5. Организируют провеждането на изпити (държавни, зрелостни, квалификационни, поправителни и приравнителни).
6. Организируют и контролират допълнителната работа на учителите с учениците.
7. Контролират спазването на правилника на гимназията.
8. Изпълняват в рамките на работния ден преподавателска заетост в съответствие с утвърдените нормативи.
9. Изпълняват задачи, възложени им по компетенция, съгласно изисквания на КТ, ЗПУО, ДОС и други нормативни актове.
10. Участват в организирането на заседанията на педагогическия съвет.
11. Отговарят за правилното водене на учебната и училищната документация и за нейното правилно съхранение в съответствие с изискванията на нормативните актове на МОН. Най-малко веднъж месечно контролират документацията, в която регистрират текущите резултати на учениците.

Чл.142. Организационни връзки и взаимоотношения, които осъществяват заместник-директорите по УД и УПД

1. Подпомагат връзката между семейството, училището и др.
2. Съгласувано с директора осъществяват връзка с организации, институции, фирми работещи във връзка с учебно възпитателния процес в гимназията.

Раздел II **ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ**

Чл.143. *(съгл. Чл.262 от ЗПУО)* (1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(5) Директорът на училището, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл.144. *(съгл. Чл.263 от ЗПУО)* (1) Педагогическият съвет в училището:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;

2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема учебни планове за самостоятелна форма на обучение;
7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;
8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;
9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;
10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
11. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
13. определя ученически униформи;
14. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
15. запознава се с бюджета на училището както и с отчетите за неговото изпълнение;
16. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
17. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) Документите по ал. 1, т. 1 - 5 и т. 7 - 9 се публикуват на интернет страницата на училището.

Чл.145. (1) Педагогическият съвет приема решения по разглежданите въпроси с обикновено мнозинство при присъствие на не по-малко от 2/3 от числения му състав.

(2) Решенията на съвета за определени ученици се съобщават на родителите или настойника на учениците лично от директора, класния ръководител или от определен от него учител.

Чл.146. (1) На всяко заседание се води протокол.

(2) Протоколите се водят от учител, определен за секретар на съвета в началото на учебната година.

(3) Протоколите се вписват в съответна книга, която се съхранява съгласно срока определен в Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

(4) Протоколите се подписват от директор и секретар най-късно три дни след датата на провеждането на заседанието.

Чл.147. (1) Педагогическият съвет се свиква най-малко веднъж на два месеца от директора. Извънредно заседание се свиква по искане на най-малко 1/3 от числения му състав. Педагогическият съвет приема, че съвещания с учителите могат да се свикват не повече от един път в седмицата.

(2) Решенията на Педагогическия съвет могат да бъдат отменени от самия съвет с квалифицирано мнозинство или от Началник на РУО на МОН.

ГЛАВА VIII **ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ**

Чл.148. (съгл. Чл.265 от ЗПУО) (1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към училище се създава обществен съвет.

(2) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.

Чл.149. (съгл. Чл.266 от ЗПУО) (1) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва

един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца и ученици от съответната институция.

(2) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.

(3) Представителите на работодателите се определят от областния управител по предложение на представителните организации на работодателите.

(4) Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.

(5) Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Чл.150. (съгл. Чл.267 от ЗПУО) (1) Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата участват поне трима представители на ученическото самоуправление.

(3) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата участва и представител на настоятелството.

(4) В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на институцията, на регионалното управление на образованието, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл.151. (съгл. Чл.268 от ЗПУО) (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

(2) Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл.152. (съгл. Чл.269 от ЗПУО) (1) Общественият съвет в училището:

1. одобрява стратегията за развитие на детската градина или училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи;
3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване - за училищата, и инспектирането на училището;
4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;
5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
6. съгласува училищния учебен план;
7. участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
8. съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 от ЗПУО на учебниците и учебните комплекти;
9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;
10. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

(2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение

ГЛАВА ІХ

УЧЕНИЧЕСКИ СЪВЕТ /УС/

Чл.157. Ученическият съвет е колективен орган на ученическата общност, който представлява учениците и активно организира и участва в живота на училището.

1. Ученическият съвет включва по един представител от паралелка.
2. Съветът се ръководи от председател, избран на заседание на съвета.
3. Ученическият съвет подпомага училищното ръководство при взаимодействието с ученическата общност.
4. Председателят на УС има право да внася предложения за обсъждане в ПС.
5. Ученическият съвет приема свой устав и план.

ГЛАВА Х

МЕТОДИЧЕСКИ ОБЕДИНЕНИЯ

Чл.158. (1) Методическите обединения са методичен орган, който обсъжда и решава основните педагогически и методически въпроси на членовете си по даден предмет или група предмети.

(2) Методическите обединения си избират председател.

(3) Методическото обединение работи по годишен план в съответствие с научните и методични особености на учебните програми на предметите.

Чл.159. Методическото обединение като специализиран методичен орган:

- Обсъжда годишните разпределения на учителите, а при необходимост съгласува разпределенията с някои други обединения;
- Разглежда общите проблеми на съответния предмет и специалност, прави предложения за корекция в учебните планове и програми, както и предложения за по-добра организация в обучението по съответния предмет;
- Организира провеждане на открити уроци;
- Организира сбирки с учебна и методическа насоченост;
- При необходимост обсъжда статии и други материали, свързани с предметите на обединението;
- Подпомага членовете си в цялостната им дейност с методични материали, полага специални грижи за младите учител;
- Полага грижи за обогатяване на библиотеката със специализирани библиотечни материали;
- Организира извънкласната дейност по предметите и специалността.

ГЛАВА ХІ

ОБЩО СЪБРАНИЕ

Чл.160. (1) Общото събрание се състои от всички работници и служители в училището.

(2) Общото събрание на работниците и служителите само определя реда за своята работа.

(3) Свиква се от работодателя, от ръководството на синдикална организация, както и по инициатива на една десета от работниците и служителите.

(4) Общото събрание е редовно, ако на него присъстват повече от половината от работниците и служителите.

(5) Общото събрание на работниците и служителите приема решенията си с обикновено мнозинство от присъстващите, доколкото в кодекса, в друг закон или в устав не е предвидено друго.

ГЛАВА XII **ФИНАНСИРАНЕ**

Чл.161. (съгл. Чл.280 от ЗПУО) Дейностите в системата на предучилищното и училищното образование се финансират със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници.

Чл.162. (съгл. Чл.284 от ЗПУО) (1) Средствата за развитие на училищата включват:

1. разходи за подобряване на материалната база;
2. средства за повишаване на качеството на обучението;
3. средства за развитие и за подпомагане на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от ЗПУО;
4. библиотечно-информационно осигуряване;
5. други разходи, насочени към подобряване на физическата среда и на образователния процес.

(2) Средствата по ал. 1, т. 2 се предоставят на училищата с високи или с ниски образователни резултати и се използват, както следва:

1. от училищата с високи образователни резултати - по тяхна преценка за допълнително финансиране на дейностите им и/или за поощряване на педагогическите специалисти;
2. от училищата с ниски образователни резултати - целево за реализиране на програми или отделни мерки за повишаване на образователните резултати.

(3) Средствата по ал. 1, т. 2, предоставени за училищата с ниски образователни резултати, се разходват след предварително одобрено разпределение от първостепенния разпоредител с бюджет и не може да се използват за възнаграждения на педагогическите специалисти.

(4) Образователните резултати по ал. 2 се определят по методология, утвърдена с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите. Задължителен елемент от методологията са резултатите от обучението и оценката от инспектирането.

Чл.163. (съгл. Чл.289 от ЗПУО) (1) Държавните и общинските училища прилагат система на делегиран бюджет, която дава право на директора на училището:

1. на второстепенен разпоредител с бюджет;
2. да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;
3. да се разпорежда със средствата на училището;
4. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

(2) Първостепенните разпоредители с бюджет делегират права на директорите на училища да реализират собствени приходи, като им предоставят за управление ползваната от тях държавна или общинска собственост в случаите, в които те не разполагат с тези права по силата на нормативен акт. По изключение може да не се делегира правото за реализиране на приходи от ползваната от училищата държавна или общинска собственост, когато тя представлява относително териториално обособена единица, която има самостоятелно отчитане на разходите и не представлява част от присъщата на училището дейност.

(3) Училищата и детските градини, прилагащи система на делегиран бюджет, публикуват на интернет страницата си утвърдения си бюджет и отчета за изпълнението му.

Чл.164. (съгл. Чл.291 от ЗПУО) Директорът представя на общественния съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището, в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

ГЛАВА XIII

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- Чл.165. (съгл. Чл.347 от ЗПУО)** (1) Родители, които не запишат децата си, подлежащи на задължително училищно образование се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.
- (2) Родители, които не осигурят присъствието на децата си, подлежащи на задължително училищно образование, записани в дневна форма на обучение в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.
- (3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 и 2 глобата е в размер от 100 до 500 лв.
- (5) Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1, 2 и 3 се съставят от длъжностни лица, определени от кмета на общината.
- (6) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от овластено от него длъжностно лице.
- (7) Събраните средства от глоби постъпват в приход по бюджета на съответната община и се разходват само за дейности, свързани с подпомагане на равния достъп, както и за развитие на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

ГЛАВА XIV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- §1. При евакуация се използват всички входове и стълбища от всички / педагогически и непедagogически персонал / съгласно изработения план за евакуация.
- §2. (1) Всички лица, които влизат в сградата на училището, са длъжни при поискване от портиера или дежурния учител да удостоверяват самоличността си със съответен документ. При отказ да направят това, същите не се допускат в училището.
- (2) Всички външни лица са длъжни да изпълняват указанията на охраната и дежурните учители, относно спазването на вътрешния ред и ненарушаването на дейността на училището.
- (3) В сградата на училището не се допускат лица в нетрезво състояние, както и с кучета или оръжие. Не се допускат външни лица да влизат в класните стаи по време на учебни занятия както и да пушат в района на училището.
- (4) Посетителите се регистрират в специална книга.
- §3. (1) Учениците, учителите, служителите и работниците се инструктират за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и удостоверяват направения инструктаж с подписите си в специални книги.
- (2) Учениците се инструктират в първата седмица на първия срок и след всяка ваканция от класните ръководители.
- (3) Щатният персонал се инструктира не по - малко от 3 пъти през учебната година от директора.
- §4 (1) Имащите достъп до дневниците нямат право да ги предоставят на учениците по какъвто и да е повод.
- (2) Книгите за подлежащи и регистрационните книги се съхраняват от директора, а приключените дневници - от лицата определени със заповед на директора.
- § 5. При допуснатата грешка в документ, който е прошнурован и прономерован, грешката се зачертава с една червена линия, след което се нанася поправката. Поправката се заверява от директора и се подпечатва с печата на училището.

§ 6. Заверяването на документацията и осъществяването на контрол по нейното водене се извършва от директора .

§ 7. Учениците получават документ за завършен клас, степен на образование или за преместване в друго училище, ако не дължат книги или друго имущество на училището.

§ 8. (1) Инвентарът се зачислява на работници, служители и учители в училище от домакина срещу подпис в инвентаризационния опис.

(2) Веднъж годишно от месец септември до месец декември се извършва инвентаризация на училищното имущество от комисия, назначена от директора.

(3) В срока, определен по т. 4 се извършва инвентаризация и на училищната библиотека.

§ 9. Директорът със заповед определя кой да ползва и съхранява печата на училището / ЗАС / и какви документи да се подпечатват.

§ 10. Всеки учител, служител или работник е длъжен да спазва Етичен кодекс за поведение на учителите, служителите и работниците в ПГМЕТ, който определя етичните правила за поведение и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на учебното заведение.

§ 11. Всеки учител, служител или работник в ПГМЕТ, е длъжен да се запознае с Антикоруptionната програма и да спазва нейните принципи, както и своевременно да докладва на комисията, определена със заповед на директора, при откриване на коруptionни практики или измами.

§ 12. Настоящият правилник подлежи на актуализация през цялата учебна година след утвърждаване на нормативни актове и ДОС, които регулират дейността на ЗПУО.

§ 13. Настоящият правилник е в съответствие с чл.28, ал.1, т.2 от Закона за предучилищно и училищно образование/ЗПУО/, приет е на заседанието на Педагогическия съвет на ПГМЕТ „Христо Смирненски” - Кнежа с Протокол № 25 от 14.09.2017 г. на основание чл.263, ал.1, т.2 на ЗПУО и е утвърден от директора със Заповед № РД-17- 861/14.09.2017г.

